

ברכות - פרק ד' משנה א'

הקדמה: לאחר שלמדנו בשלושת הפרקים הראשונים את הדינים של קריאת שמע וגם את הברכות של קריאת שמע, בא פרק זה ללמד אותנו את דיני תפילה היינו תפילת שמו"ע.

תפילת השחר – תפילת שמונה עשרה של שחרית

עד חצות – זמנה עד חצות היום

[ותחילת זמן תפילת שמונה עשרה משעלה ברק השחר והאיר פני המזרח]

ר' יהודה אומר – ר' יהודה חולק וסובר

עד ארבע שעות – עד ארבע שעות מתחילת היום.

תפילת מנחה – זמן תפילת שמונה עשרה של מנחה

עד הערב – עד שקיעת החמה

רבי יהודה אומר – רבי יהודה חולק וסובר

עד פלג – עד חצי

המנחה – של זמן המנחה

הסבר: הואיל ורבי יהודה סובר שזמן המנחה מתחיל מתשע שעות וחצי, נמצא שזמן מנחה שזה שעתיים וחצי עד הלילה, ומתוך זה סובר ר' יהודה שתפילת מנחה היא עד חצי משעתיים וחצי הנ"ל דהיינו שעה ורבע שזה זמן שאז מתפללים מנחה.

תפילת הערב – תפילת מעריב

אין לה קבע – אין לה זמן קבוע [אלא כל הלילה]

ושל מוספין – ותפילת מוסף [של שבת או ראש חודש או של מועדים]

כל היום – הזמן שלה כל היום

רבי יהודה אומר – ר' יהודה חולק וסובר

עד שבע שעות – תפילת מוסף עד שבע שעות [ז"א שעה לאחר חצות היום]

הסבר: התפילות הם כנגד הקרבנות שהקריבו במקדש. שתי תפילות בכל יום שחרית ומנחה הם כנגד שני כבשים שהקריבו- אחד בבוקר ואחד בצהרים.

וכל יום שהקריבו בו קרבן מוסף כגון ראש חודש, שבת ומועד- תיקנו תפילה שלישית כנגד תפילת מוסף.

וכן תיקנו תפילה אחת בלילה כי עדיין הקרבן של הצהרים מוקרב כל הלילה.

נמצא שבכל יום יש שלוש תפילות – שחרית, מנחה וערבית, ובשבתות, מועדים וראשי חודשים ארבע תפילות – שלוש של כל יום ותפילת המוספין.